

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут **природничих наук**

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона та раціональне використання природних ресурсів

Освітня програма **Екологія**

Спеціальність **101 Екологія**

Галузь знань **10 Природничі науки**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Охорона та раціональне використання природних ресурсів
Викладач	Шпарик В.Ю.
Контактний телефон викладача	05091037032
E-mail викладача	viktorshparyk@pu.if.ua
Формат дисципліни	Лекції / практичні
Обсяг дисципліни	90 год. (3 кредитів)
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Актуальність охорони навколишнього середовища, що перетворилася в глобальну проблему, пов'язана головним чином зі зростанням антропогенного впливу. Це зумовлено демографічним вибухом, урбанізацією, що прискорюється, і розвитком гірничих розробок і комунікацій, забрудненням навколишнього середовища відходами, надмірним навантаженням на орні землі, пасовища, ліси, водойми. У результаті гірничо-технічної діяльності у світі порушено не менше 15 — 20 млн га земель, з них 59% площі використано під різні гірничі виробки, 38% — під відвали пустої породи або відходів збагачення, 3% — місця осідання, провалів та інших порушень поверхні, пов'язаних з підземними розробками. Інколи порушення правил ведення гірничих робіт чи масштабна аварія призводить до катастрофічних незворотних наслідків</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни „Охорона навколишнього середовища " є протидія негативним змінам у навколишньому середовищі, які мали місце в минулому, відбуваються зараз або можуть бути та формування у молоді фактично нового світогляду, заснованого на ґрунтовних екологічних знаннях та культурі спілкування з природою, оволодіння теоретичними основами охорони довкілля та надбання практичних навичок з раціонального природокористування, збереження і відтворення природних ресурсів, захисту екологічних прав громадян та інтересів держави.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретичні – дати сучасні знання про різні аспекти взаємодії людини і навколишнього середовища; • практичні – сприяти оволодінню методами наукового та екологічного пізнання довкілля; • сформувати вміння і навички свідомої охорони навколишнього середовища. <p>По закінченні навчання з дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретичні і практичні аспекти сучасної екології: еволюцію взаємовідносин людини і природи, структуру навколишнього середовища; • формування і динаміку природних ресурсів Землі; • основні джерела антропогенного забруднення довкілля, основні причини розвитку глобальної екологічної кризи; • методи збереження компонентів природного середовища (атмосфери, гідросфери, літосфери, рослинного і тваринного світу); • значення міжнародного співробітництва в галузі охорони природи; • стратегії і тактики виживання людства, основи глобальної екологічної політики. <p>Студент повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати екологічні узагальнення; 	

- розумітися в законодавчій документації;
- приймати оптимальні рішення під час розв'язання проблем які пов'язані з охороною навколишнього середовища

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Ключові компетентності:

- Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність до професійного спілкування державною та іноземною мовами.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні.
- Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- . Здатність використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Предметні компетентності:

ФК1. Знання і розуміння предметної області своєї професії ФК2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці ФК3. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного) ФК4. Розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та його підсистем ФК5. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах ФК6. Здатність працювати у полікультурному середовищі ФК7. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства ФК8. Уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	12
самостійна робота	64

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /
---------	---------------	------	---------------

		(рік навчання)	вибірковий		
III	101 Екологія	II	Дисципліна за вибором ВНЗ		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Поняття про процес природокористування. Завдання географії у напрямку вирішення проблеми збереження життя на Землі. Методи дослідження проблем природокористування.	Лекції / практичні	[1, 2, 10, 11,]	1/1	10%	семестр
Поняття про геологічне середовище та геологічні процеси, мінеральні ресурси.	Лекції / практичні	[3, 5, 8, 9, 10, 12]	1/1	10%	семестр
Земельні ресурси, земельний фонд, категорії земельних угідь	Лекції / практичні	[3, 5, 8, 9, 10,]	2/1	10%	семестр
Використання атмосферного повітря як природної умови та ресурсу.	Лекції / практичні	[3, 5, 8, 9, 13,]	2/2	20%	семестр
Значення, використання та особливості охорони водних ресурсів.	Лекції / практичні	[5, 8, 9, 10,13]	2/1	10%	семестр
Особливості тваринних та рослинних ресурсів.	Лекції / практичні	[4, 7, 9, 10,]	2/2	10%	семестр
Заповідна справа як основний напрямок природоохоронної діяльності.	Лекції / практичні	[3, 7, 8, 9, 10,13]	2/2	15%	семестр
Правове регулювання процесу використання природних ресурсів.	Лекції / практичні	[3, 7, 8, 9, 10,13]	2/2	10%	семестр
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Університетська шкала 100 балів Національна шкала 5 балів				
Вимоги до письмової роботи	10 балів				
Семінарські заняття	40 балів				
Умови допуску до підсумкового	Університетська шкала 50 балів Національна шкала 3 бали				

контролю	
7. Політика курсу	
Екзамен	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаменко О., Рудько Г. Екологічна геологія. Підручник для студентів вузів./О.Адаменко– К.: Манускрипт, 1998. – 370 с. 2. Берлянд М.Е. Прогноз и регулирование атмосферы. /М.Е. Берлянд - Л.: Гидрометеоиздат, 1985. - 272 с. 3. Горишина Т.К. Растения в городе. /Т.К. Горишина– Л.: Изд-во ЛГУ, 1991. - 148 с. 4. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів/ Затв. Наказом МОЗ України від 19.06.1996 № 173. – К., 1996. 5. Клаусницер Б. Экология городской фауны: Пер. с немецкого./Б.Клаусницер – М.: Мир, 1990. – 248 с. 6. Ковальчук П.І. Моделирование і прогнозування стану навколишнього середовища./П.І. Ковальчук.- К.: Либідь, 2003. - 208 с. 7. Кучерявий В.П. Урбоэкологические аспекты фитомелиорации./В.П.Кучерявий - М.: НТ «Информация», 1991. – 288 с. 8. Кучерявий В.П. Урбоекологія./В.П. Кучерявий – Львів: Світ, 1999.-346 с. 9. Лаптев О.О. Екологічна оптимізація біогеоценотичного покриву в сучасних урболандшафтах. – Київ, Державний комітет України з питань житловокомунального господарства, 1998. /О.О.Лаптев – 206 с. 10. Лапшов Н.Н. Расчеты выпусков сточных вод./Н.Н. Лапшов- М.: Стройиздат, 1977.-87 с. 11. Перцик Е.Н. География городов (геоурбанистика)/Е.Н.Перцик - М.: Высшая школа, 1991 .- 319 с. 12. Стольберг Г.Н. Экология городов ./Г.Н.Стольберг - Харьков: «Либра», 2001.- 386 с. 13. Гоberman В.А. Технология научных исследований: методы, модели, оценки.- М.: Наука, 2001.- 264 с. 	

Викладач Шпарик В.Ю.